

LEOPOLD I (Coburg 16 december 1790 – Laken 10 december 1865).

Was de derde en jongste zoon van hertog Franz von Sachsen Coburg-Saalfeld (na 1825 Sachsen Coburg-Gotha) en van hertogin Augusta von Reuss Ebersdorff. Leopold I huwde in 1816 kroonprinses Charlotte van Engeland, die in 1817 bij de bevalling van hun eerste kind stierf. Hij verbleef daarna op het kasteel Claremont bij Londen. Na zijn kroning als koning der Belgen hertrouwde hij in 1832 met Louise-Philippe, dochter van de Franse koning. Op 21 juli 1831 legde Leopold de eed van trouw aan de Belgische grondwet af; België was toen nog in staat van oorlog met Nederland. Pas in 1839 ondertekenden koning **Willem** voor Nederland en Leopold voor België het vredesverdrag der XXIV Artikelen. Leopold I, die zelf in verscheidene talen correspondeerde, werd koning van een land waar de elites en instellingen verfranst waren. Zijn houding tegenover de ontluikende V.B. werd bepaald door de unieke neutrale (maar ook onzekere) positie van het jonge België. Vooreerst was er de oorlog met Nederland tot 1839. Toch was het vooral **Frankrijk** dat lange tijd annexionistische plannen koesterde. Het is daarom begrijpelijk dat Leopold I zowel de onafhankelijkheid van België als de eigenheid van zijn land wilde onderstrepen. Hierin speelde de V.B. een politieke rol; de 'Vlaamse' taal werd gezien als een tegengewicht voor de dreiging van het Franse annexionisme. De toenadering tot Nederland na 1839 kaderde ook in deze politiek. De V.B. diende op dat moment dus in de eerste plaats de Belgische belangen en zowel Leopold I als de Vlaamsgezinden waren het hierover eens.

Leopold I steunde reeds in 1835 de uitgave van een 'Vlaams' woordenboek en de Nederlandstalige publicatie van een Franstalig tijdschrift (*Magasin Pittoresque*). Enkele Vlaamse auteurs waaronder **Hendrik Conscience** konden eveneens op zijn persoonlijke steun rekenen. De koning beschouwde **tweetaligheid** als een mogelijk bindmiddel tussen beide landsgedeelten. In 1847 nam hij het

controversiële besluit Conscience te benoemen tot leraar Nederlands van de twee koningszonen. Zeer opmerkelijk was ook de toespraak die hij hield op 21 april 1850 aangaande het wetsontwerp op het middelbaar onderwijs; hij sprak zich ondubbelzinnig en tegen zijn liberale ministers uit voor de V.B. en haar eisen. Op 27 juni 1856 tekende hij het Koninklijk Besluit tot oprichting van de **Grievencommissie**.

Deze tekst is een korte samenvatting van wat gedetailleerder beschreven staat in het overzichtsartikel "Monarchie" (auteur: Hermar van Goethem).

NICO WOUTERS